

Knelpunten en inzichten bij het behalen van klimaatdoelstellingen

Linda van Benthem - Adviseur Huisvesting
Stichting Carmelcollege

CARMEL

stichting carmelcollege ● ● ●

Agenda

1. Stichting Carmelcollege
2. Vernieuwen onderwijshuisvesting
3. Kwaliteit van onderwijs voorop
4. Verduurzamen en terugverdientijd
5. Cijfers en praktijkvoorbeelden
6. Inzicht

Stichting Carmelcollege

Stichting Carmelcollege

- VO organisatie – compleet aanbod voor VSO, VMBO, HAVO, VWO
- Ruim 38.000 leerlingen
- 13 VO instellingen, ruim 50 onderwijslocaties door heel Nederland
- Ca 400.000m² BVO

Adviseur Huisvesting

- Huisvestingsbeleid en -strategie Stichting Carmelcollege
- Contractmanagement Stichtingsbrede onderhoudscontracten
- Projecten (verbouw/renovatie)

Achtergrond techniek en bestuurskunde

14 jaar in de huisvesting (zorg en sinds 2018 onderwijs)

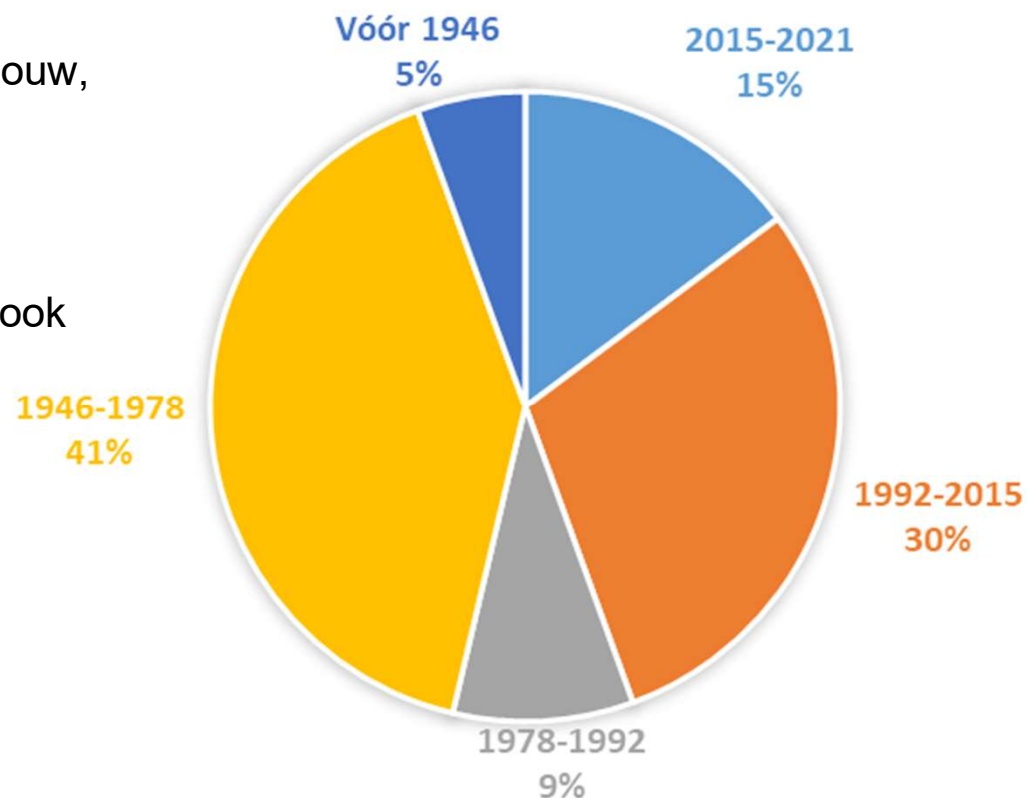
Vernieuwen onderwijshuisvesting

Ruim 50 gebouwen, bouwjaren van 1920 tot 2018

De laatste 20 jaar is veel ervaring opgedaan met nieuwbouw, vernieuwbouw, (gedeeltelijke) renovaties, ...

Aanjager voor actualisatie is vaak het onderwijs
gebouw past niet meer bij moderne lesmethodiek, maar ook **einde levensduur** (een rekbaar begrip)

Daarnaast natuurlijk vernieuwen door MJOP, verduurzamen, veranderende wetgeving, verbetering (oa binnenklimaat) en innovaties.

Kwaliteit van onderwijs voorop

Geld voor onderwijs zoveel mogelijk ten gunste van het onderwijs

Dus investeren in:

- modern en innovatief onderwijs
- onderwijzend personeel
- lesmethodiek en lesmiddelen

Bij goed onderwijs horen veilige gezonde en inspirerende gebouwen => investeren in de huisvesting

Kosten van onderwijshuisvesting

Veilige, gezonde en inspirerende gebouwen => investeren in huisvesting

Bij zowel nieuwbouw als de exploitatie zien we dat de kosten voor huisvesting stijgen:

- Gebouwen veiliger, gezonder (binnenklimaat) en duurzamer ((B)ENG), EML,
- Meer gebouwinstallaties per m2, tevens ingewikkeldere installaties
- Onderhoudsmonteurs zijn vaker nodig, en steeds vaker zijn specialisten nodig
- Waar vroeger de conciërge een rol had, nu ook specialisten voor monitoring en bijsturing
- Stijging bouwkosten algemeen

Zowel gemeente (nieuwbouw) als schoolbesturen (onderhoud) raken in de knel => versterkt split incentive

Verduurzamen en terugverdientijd

Voorbeeldcasus:

Plannen voor (ver)nieuwbouw (ca. 2025) van een verouderde schoollocatie

Huidige pand scoort slecht (onderwijskundig/functioneel, technische staat, binnenklimaat, beleving)

- (Ver)nieuwbouw volgens nieuwe eisen ((B)ENG) is te kostbaar voor de gemeente alleen. De oplossing ligt voor de hand, immers:
- Een ENG gebouw heeft lagere exploitatiekosten, dus de school kan daarom een bijdrage doen in de bouwkosten

Praktijkervaring:

Onderhouds- + beheerkosten stijgen, de besparing op energie valt tegen: De terugverdientijd wordt niet gehaald

Praktijk: Cijfers

In 2020 SHP per instelling

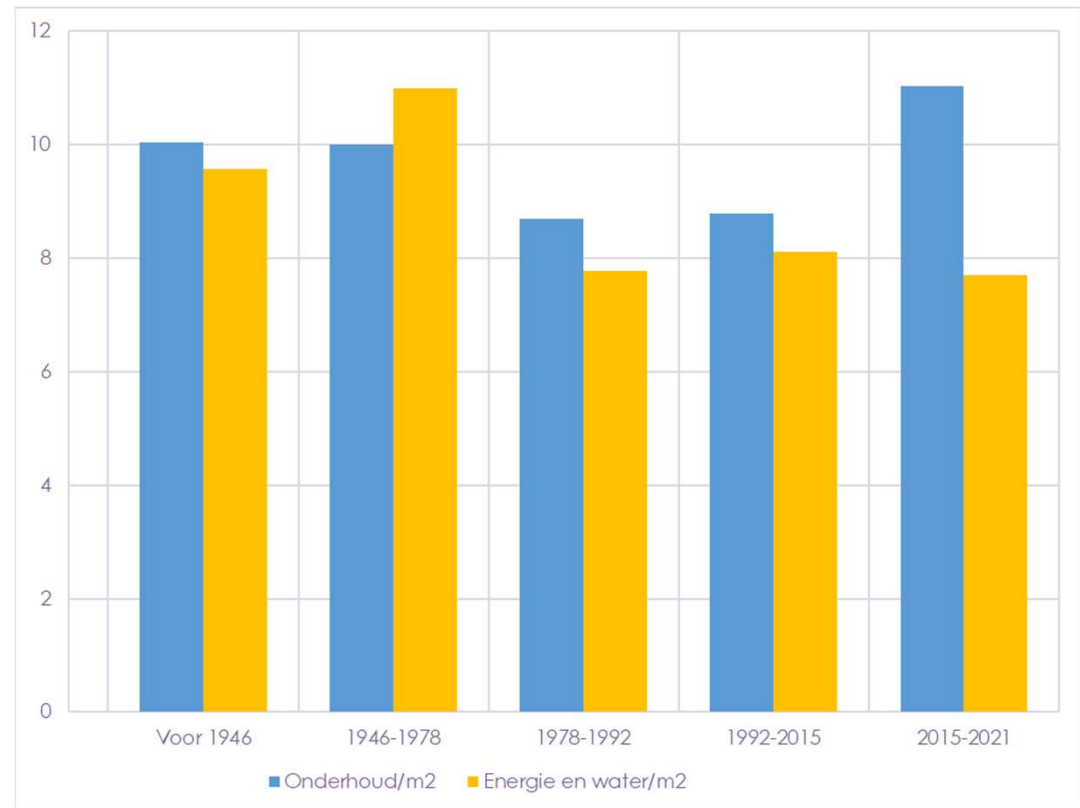
- Analyse cijfers
- Uniforme berekeningen

Per categorie bouwjaren:

- vóór 1978 hoge kosten energie en onderhoud
- vanaf 1978 afname kosten
- na 2015 toename onderhoud, geen afname energie

Beleving nieuwe gebouwen:

- Onderwijskundig functioneel ●
- Klimaat / techniek / beheer ●

Per categorie gemiddeld kosten/bvo

Praktijkervaring

Twickel Borne, 2016

Revitalisatie. Gaswarmtepomp met CV ketels

Exploitatielasten			
Onderhoud		Energie en water	
€	13	€	16
€	10	€	10

Praktijkervaring

TCC Losser, 2017

Revitalisatie

Goede afstemming met gemeente

Exploitatielasten			
Onderhoud		Energie en water	
€ 11	▼	€ 9	▼
€ 10		€ 10	

Succesverhaal!

Enthousiaste gebruikers en mooi bouwtraject waarbij ook tegenvallers goed zijn meegenomen

Praktijkervaring

Augustinianum Eindhoven, 2017

BENG, warmtepomp met bron, bijstook met gasketels,
Zonnepanelen tbv verbruik warmtepomp

Exploitatielasten			
Onderhoud		Energie en water	
€	7	€	12
€	10	€	10

Tevreden gebruikers

Problemen met de bron, problemen met binnenklimaat:

Recent onderhoud naar eigen vaste partner, constatering verholpen, kostencorrectie volgt nog

Inzicht

Inzichten SCC

- Scholen als koploper voor innovatieve / duurzame technieken => opbrengst in exploitatie valt tegen!
- Rekening houden met gebruikers (kunnen en kennis)
- Neem tijd om te wennen (een constante temperatuur is niet perse een luxe)
- Aanbesteden vs. Vaste partijen

Tenzij

- Extra (passende) middelen voor innovatief bouwen (gemeente) en onderhouden (scholen)
- Investeren in kennis op locatie voor verwachtingen, gebruik en beheer
- (Ruimte voor) betrekken vaste (onderhouds)partijen

Verbeterpunten SCC

- Koppeling tussen onderhoudspartner en verbruik
- Aanbesteding adviesdiensten voor continuïteit in adviseurs

CARMEL

stichting carmelcollege ● ● ●

Vragen?

